

Friskolan Lust & Lära i Bollnäs AB

Org.nr. 556774-8149

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Friskolan Lust & Lära i Bollnäs kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Friskolan Lust & Lära i Bollnäs AB att senast den **25 januari 2019** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionen konstaterar att Friskolan Lust & Lära i Bollnäs AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna bedömer elevernas kunskaper allsidigt utifrån kunskapskraven samt beslutar och informerar om betyg i enlighet med författningarnas krav. (3 kap. 15 §, 10 kap. 15-20 §§ skollagen; 6 kap. 7 § och 9 kap. 20 § skolförordningen, Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.7 Bedömning och betyg; Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:19) om kunskapskrav för grundskolans ämnen.

Åtgärder

- Rektorn ska se till att skolan kontinuerligt arbetar för att bedömningen och betygssättningen ska vara likvärdig inom skolan och i förhållande till övriga riket.
- Rektorn ska se till att lärarna sätter betyg enligt författningarna.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolan brister i att se till att bedömning och betygssättning på skolan är likvärdig med övriga riket. Av nationell statistik framgår att det i flertalet ämnen, sedan fyra läsår tillbaka, finns anmärkningsvärt stora avvikelser mellan resultaten på nationella ämnesprov och slutbetyg. Det framgår även att lärare i de olika ämnesgrupperna använder de nationella proven som stöd för betygssättningen olikartat samt att betyg inte heller sätts i överensstämmelse med författningarna. De stora och systematiska avvikelserna på skolnivå mellan betyg och resultat på ämnesprov, samt det faktum att avvikelserna inte har analyserats riskerar att få till följd att skolans kravnivåer för de olika kunskapskraven inte är likvärdiga med de nationella kravnivåerna.

Enligt skollagen ska rektorn se till att betyg sätts i enlighet med författningarna. Av förarbetena till skollagen (prop.2009/10:165, s.299) framgår att detta innebär att rektorn ska se till att lärarna får det stöd de behöver för att sätta rättvisa och likvärdiga betyg. Skolverkets allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen (SKOLFS 2011:149) betonar att syftet med de nationella ämnesproven är att stödja en likvärdig och rättvis bedömning, och att provresultaten därför ska

användas som stöd vid bedömning och betygssättning. Systematiska avvikelser på skolnivå kan enligt de allmänna råden vara tecken på att betygssättningen behöver granskas. Vidare betonas att huvudmannen har ett särskilt ansvar för att bedömning och betygssättning sker på ett likvärdigt sätt.

Skolinspektionens utredning visar att lärarna använder de nationella proven olikartat som stöd för betygssättningen. Av intervjuer med lärare framkommer att uppfattningen om vilken betydelse resultaten på de nationella proven ska ha när det kommer till betygssättning, skiljer sig. En lärare berättar att huvudmannen har uppgett att resultaten på de nationella proven inte ska utgöra en del av betyget samt att det inte ska vara avgörande utan vägledande. Enligt läraren går dock några lärare "sin egen väg" vad gäller bedömning och betygssättning. Detta bekräftas vid Skolinspektionens intervjuer med elever, som uppger att lärare i vissa ämnen säger att resultatet på det nationella provet kan leda till att betyget sänks, medan andra lärare säger att betyget inte kan sänkas utan enbart höjas.

Skolinspektionens utredning visar även att betygssättning inte alltid sker i överensstämmelse med författningarna. Av intervjuer med lärare framkommer att en lärare ger betyget E till alla elever som är närvarande. Vidare framkommer att en annan lärare sätter slutbetyget i årskurs 9 utifrån en sammanvägning av samtliga betyg från årskurs 7, 8 respektive 9 samt av resultatet på det nationella provet. Rektorn uppger vid Skolinspektionens intervju att han inte upplever att lärare har missuppfattat hur betygssättning i enlighet med författningarna ska ske. På Skolinspektionens fråga hur rektorn säkerställer att lärarna sätter betyg på rätt sätt, uppger rektorn att det är de fem förstelärarna på skolan som är ansvariga i sina ämnen. Rektorn uppger vidare att han, när vårterminens betygsstatistik blev klar, fokuserade på de elever som inte fick betyg.

Av intervjuer med lärare framgår att skolan inte har analyserat skillnaden mellan resultaten på nationella prov och betyg. Visserligen uppger rektorn att "lärarna pratar om det hela tiden". Dock framgår vid intervjuer med lärare att rektorn och huvudmannen, i samband med att lokalpressen uppmärksammade detta för fyra år sedan, uttryckte att avvikelserna var för stora. Enligt lärarna har dock rektorn inte lyft frågan sedan betygen sattes vårterminen 2017. Av intervju med huvudmannen framkommer att huvudmannen är medveten om den stora differensen mellan betyg och nationella prov och att lärarna i ämnesgrupperna därför har i uppgift att diskutera detta. Huvudmannen uppger vidare att de avser att analysera differensen i juni 2018. Enligt huvudmannen så kommer det även att vara en punkt att arbeta med under läsåret 2018/19, om det fortsätter att vara en stor differens i matematik och religionskunskap.

Skolinspektionens utredning visar att rektorn och huvudmannen inte heller har satt in några åtgärder för att minska avvikelserna mellan nationella prov och betygssättning. Enligt huvudmannen var differensen för stor för något år sedan, varför vissa insatser gjordes avseende bedömning och betygssättning. Av intervjuer med lärare framgår bland annat att de för några år sedan lade upp en plan för hur de skulle komma till rätta med detta samt att de fört diskussioner om huruvida avvikelserna beror på en enskild lärare. Huvudmannen uppger vidare att de är medvetna om att de behöver arbeta med skillnaderna mellan betyg och nationella prov. Huvudmannen anser dock att skillnaden inte var för stor under vårterminen 2017. Vid Skolinspektionens intervju

med rektorn framkommer att inte heller rektorn upplever att differensen var för stor mellan nationella provresultat och slutbetyg under vårterminen 2017. Rektorn uppger vidare att han "litar på pedagogernas betygssättning".

Skolinspektionens utredning visar att såväl lärare som huvudman anser att det finns förklaringar till differensen mellan betyg och nationella prov. Vid Skolinspektionens frågor kring orsaken till den återkommande differensen mellan betyg och nationella prov i jämförelse med övriga riket, lämnar lärarna flera förklaringar. Bland annat framkommer att de anser att tidsbristen på de nationella proven gör att eleverna inte hinner klart och att det faktum att skolan har många lärare som är behöriga och har arbetat länge gör att de har större förmåga att sätta korrekta betyg än vad de gör på skolor med lägre lärarbehörighet. Vid intervju med huvudmannen framkommer även att nervositet eller förkylning, kan göra att eleverna får sämre resultat på nationella prov än de borde.

Skolinspektionens utredning visar att det är stora avvikelser mellan betygssättning och resultat på nationella prov samt att det sker systematiskt. Av nationell statistik framgår att avvikelserna mellan resultaten på nationella ämnesprov och slutbetyg, i flertalet ämnen, sedan fyra läsår tillbaka är betydande. I svenska var resultaten 48,5, 42,6, 45,5, 48,8 procent högre under åren 2014-2017. Riksgenomsnittet under de åren var 22,9, 27,3, 28,7, 29,8. I engelska var resultatet 17,3, 14,4, 17,3, 32,1 procent högre under åren 2014-2017. Riksgenomsnittet under de åren var 8,9, 10,8, 10,4, 13,3. I matematik var resultaten 82,2, 74,1, 32,4, 61,8 procent högre under åren 2014-2017. Riksgenomsnittet under de åren var 30,8, 38,3, 28,5, 39,0. I NO var resultaten 70,6, 28,9, 27,7, 24,1 procent högre under åren 2014-2017. Riksgenomsnittet under åren var 29,7, 19,7, 22,8, 27,9. I SO var resultaten 70,0, 52,5, 37,5, 64,5 procent högre under åren 2014-2017. Riksgenomsnittet under dessa år var 24,2, 20,2, 12,7, 30,1.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då huvudmannen för Lust & Lära inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga huvudmannen att fullgöra sina skyldigheter att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Friskolan Lust & Lära i Bollnäs AB uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Friskolan Lust & Lära i Bollnäs AB uppfyller författningarnas krav inom trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Friskolan Lust & Lära i Bollnäs AB uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Friskolan Lust & Lära i Bollnäs AB uppfyller författningarnas krav inom förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Friskolan Lust & Lära i Bollnäs AB uppfyller författningarnas krav inom utveckling av utbildningen vid skolenheterna.

På Skolinspektionens vägnar

2018-05-28

X Sara Carlsson

Beslutsfattare
Signerat av: Sara Carlsson

X Terese Westin

Föredragande
Signerat av: Terese Westin

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Friskolan Lust & Lära

Fakta om Friskolan Lust & Lära

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Friskolan Lust & Lära i Bollnäs AB under våren 2018. Friskolan Lust & Lära besöktes av Skolinspektionen mellan den 26 mars 2018 och den 28 mars 2018.

Friskolan Lust & Lära är en fristående grundskola belägen i Bollnäs kommun. Verksamheten omfattar grundskola i årskurserna 7–9.

Huvudman för skolan är Friskolan Lust & Lära i Bollnäs AB med organisationsnummer 556774-8149.

Skolan hade vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsyn, enligt uppgift från rektorn, 380 elever i grundskolans årskurser 7–9.

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Årskurs 9

Enligt Skolverkets nationella statistik för läsåret 2016/17 var det genomsnittliga meritvärdet 231. Motsvarande värde för riket var 223,5. Andelen elever som nådde de kunskapskrav som minst ska uppnås i alla ämnen var 91,2 procent. Motsvarande resultat för riket var 74,1 procent. Den genomsnittliga betygspoängen var högre än genomsnittet i riket i biologi, engelska, geografi, historia, kemi, matematik, musik, religionskunskap och samhällskunskap.

Trygghet och studiero

I Skolinspektionens enkät för grundskolan, årskurs 9, som genomfördes under våren 2017 var indexvärdet 8,0 gällande upplevelsen av trygghet på en skala 1–10 där ett högt värde innebär att tryggheten är god. Av enkäten framgår vidare att indexvärdet för elevernas upplevelse av studiero var 5,5.